

glasilo občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

NOVEMBER 1977

ŠTEVILKA 10 – LETO 5

*Delovni ljudje in občani!
Čestitamo vam ob
DNEVU REPUBLIKE
in vam želimo tudi
vnaprej obilo delovnih
uspehov in zadovoljstva*

SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA JE NASTALA KOT REZULTAT ŠTIRILETNE OSVOBODILNE BORBE IN SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE NJENIH NARODOV IN NARODNOSTI, IZBOJEVANE POD VODSTVOM KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE.

SKOZI REVOLUCIJO

Po zlomu stare Jugoslavije je Komunistična partija pozvala vse narode in patriotske sile v enotno fronto za borbo proti okupatorju in njihovim domačim sodelavcem in za borbo proti pasivnosti in čakanju, da pomoč pride od drugod.

Komunistična partija je 22. junija 1941 pozvala vse narode Jugoslavije, še posebno delavski razred in delavske množice, da z oboroženo borbo odgovore Hitlerju na njegovo agresijo, 4. julija pa je posredovala splošni poziv za oboroženi upor. Ta poziv je dobil množično podporo in odziv. Mreža vojnih komitejev se je pretvorila v vodilna jedra narodnoosvobodilnih partizanskih odredov kot osnovnih borbenih sil oboroženega upora.

Skozi vstajo se je sistem narodne oblasti postopno krepil in razširjal. V tem pogledu predstavlja leto 1943 nadvse pomembne dogodke, ko se je narodnoosvobodilna vstaja končno tudi mednarodno afirmirala kot edina sila narodnega odpora okupatorju in kot edini nosilec realne oblasti jugoslovanskih narodov. Novi organi oblasti na osvobojenih ozemljih, ki so po kapitulaciji Italije zavzemala večji del jugoslovanskega ozemlja, so bili povezani v edinstven demokratični sistem politične oblasti ljudstva tako v okviru posameznih narodov kot celotne Jugoslavije.

V duhu svojega programa je Komunistična partija Jugoslavije že vse od začetka vstaje vgrajevala elemente nove Jugoslavije na principih demokratične in federativne državne ureditve.

V procesu ustvarjanja nove Jugoslavije predstavlja zgodovinsko važen dogodek ustanovitev narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije in s tem ustanovitev divizij in korpusov novembra 1942. leta, ter ustanovitev AVNOJ-a, ki je prvič zasedal 26. in 27. novembra 1942 v osvobojenem Bihaču. AVNOJ je bil ustanovljen kot splošno jugoslovansko politično telo, ki je predstavljalo narodno osvobodilno gibanje. Do jeseni 1943 je narodnoosvobodilno gibanje na političnem in vojnem področju v celi Jugoslaviji že doseglo odločilne zmage. Nova ljudska oblast je bila zgrajena v čvrst in organiziran sistem nove države, narodnoosvobodilna vojska pa je predstavljala močno silo s čimer so morali računati tako okupatorji kot zavezniki.

V takšni situaciji je 29. novembra 1943 potekalo II. zasedanje AVNOJ-a v Jajcu, ki mu je prisostvovalo 240 delegatov iz vseh krajev Jugoslavije. Sklepi II. zasedanja AVNOJ-a v Jajcu so zgodovinski: AVNOJ je postal vrhovno, zakonodajno in izvršilno predstavniško telo Jugoslavije. Sprejet je bil sklep, da

se Jugoslavija zgradi kot demokratična federativna država enakopravnih narodov. Ti sklepi so predstavljali ustavni dokument konstituiranja nove države. Demokratične federativne Jugoslavije. Glavni izvršilni organ AVNOJ-a v bistvu prve vlade nove Jugoslavije, je postal Komite narodne osvoboditve Jugoslavije.

Po II. zasedanju AVNOJ-a se je pričela borba za mednarodno priznanje nove Jugoslavije. Komite narodne osvoboditve Jugoslavije je 16. junija 1944 na Visu podpisal sporazum s pobeglo vlado Jugoslavije. Sporazum sta podpisala maršal Tito in predstavnik pobegle vlade Jugoslavije, dr. Ivan Šubašič.

Po podpisu sporazuma je bila 7. marca 1944 sestavljena skupna vlada z maršalom Titom na čelu. S tem je bilo tudi rešeno vprašanje mednarodnega priznanja Demokratične federativne Jugoslavije.

Po sestavi skupne vlade se je AVNOJ na svojem III. zasedanju avgusta 1945 konstituiral v začasno ljudsko skupščino. Volitve za ustavodajno skupščino so bile izvedene 11. novembra 1945. Na njih so jugoslovanski narodi enotno potrdili zgodovinsko pot narodnoosvobodilne borbe, saj je ogromna večina volilcev (96 %) glasovala za listo narodne fronte, torej za takšno Jugoslavijo, kakršna je bila opredeljena v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji. 29. novembra, točno na drugo obletnico II. zasedanja AVNOJ-a, je ustavodajna skupščina sprejela deklaracijo o proglasitvi republike, ki je dobila naziv Federativna narodna republika Jugoslavija.

Po sprejetju deklaracije o proglasitvi republike je ustavodajna skupščina 31. januarja 1946 proglasila prvo Ustavo FLRJ, s katero so bile uzakonjene pridobitve naše narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije in postavljeni temelji nadaljnje izgradnje nove Jugoslavije.

Praznik

Smo pred 34. praznovanjem dneva republike in iz dneva v dan nas vse bolj prevzema praznično razpoloženje. Vsak rojstni dan republike svečano proslavimo, iz leta v leto z večjim ponosom gledamo na prehojeno pot.

Sredi vojne vihre pred 34. leti smo postavili temelje naše prihodnosti. Takrat zasajeno drevesce je do danes poglajalo bujne korenine in zrastle v veliko krošnjo. Nedvomno so bila naša takratna hotenja tudi naši današnji cilji. Razvoj, ki smo ga pred 34. leti začrtali, se uresničuje naglo in pričakovano. Začrtana pot naše politične ureditve, kot edinstvene v svetu, je že takrat dobila velik odmev po svetu, danes pa še bolj. Samoupravni socialistični odnosi v naši družbi, samoupravni socializem, to je naše življenje, naše delo, naš vsakdan. Velik ponos je v naši zavesti, v naših srcih. Ponosen biti na to, kar smo ustvarili sami, to kar smo želeli in hoteli, to je tisti pravi ponos, saj smo bili vseskozi tako močni, da smo dosegli to, kar imamo. Od krvave borbe, brezštevilnih žrtvovanih življenj za zmago socialistične revolucije in zmago narodnoosvobodilne vojske pa preko vseh povojnih let graditve naše socialistične samoupravne skupnosti, smo jugoslovanski narodi vedno enotno stopali z ramo ob rami naprej. Pod vodstvom Zveze komunistov s Titom na čelu ni bilo nikoli nobenih dvomov v našo sedanjost in našo perspektivo in prav ta moč nam tudi danes daje velik navdih in pripravljenost za nadaljnji razvoj.

V prihodnjih dneh bomo razobesili zastave, okrasili izložbe, ceste in ulice. Bodimo veseli, srečni in ponosni, saj smo svobodni, neodvisni in živimo v skupnosti, kakršno smo si sami želeli in jo tudi ustvarili. Ob vsakem 29. novembru pa nas tudi vedno bolj prežema čut odgovornosti, da z vsemi silami tudi čuvamo in branimo vse naše pridobitve.

Delegacije krajevnih skupnosti

KAJ SI LAHKO OBETAMO OD DELEGACIJ KS V OBČINI LITJA

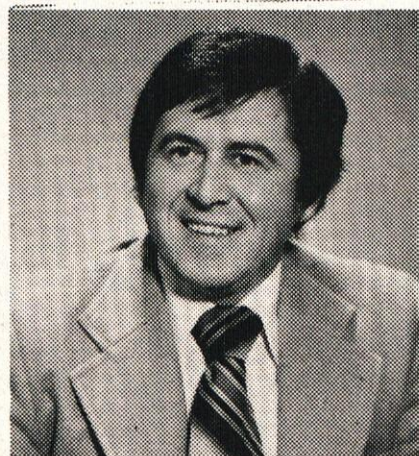
Hiter razvoj programov dela nalaga delegatom več razmišljanja in odločanja o različnih potrebah v KS, to so objekti za potrebe šolstva, zdravstva, telesne vzgoje in druge komunikacijske modernizacije.

Nekaj misli o dosedanjem delu delegatov v KS. Po številu imamo 18 KS, dosti za urejanje splošnih družbenih potreb naših krajanov in občanov, naš delegat pa še ni sprejel v celoti svoje odgovornosti pri soodločanju in odločanju na zasedanju zborov o odnosu sej v KS.

Naše KS še zmeraj delajo po starem uglajenem principu, to pa je tudi vzrok, da delegacije ne morejo zaživeti, kajti njihove naloge prevzemajo sveti KS, to se pravi, da odločanja na ravni delegatskega sistema še niso povsod uveljavljena, kar ima za posledico, da se zmanjšuje udeležba delegatov na sejah zborov. Delegacija tudi ni sklepčna na konferencah delegacij.

Delegacija mora biti prisotna pri vseh dogajanjih razvoja v odnosu KS-TOZD, če le ta obstaja v KS. Vendar se dogaja, da o takih stališčih, kot so razširitev TOZD in morebitno na novo ustanovljena TOZD v KS, po mislih nekaterih krajanov zadostuje le

svet KS. Vemo, da take in podobne odločitve morajo na zbor občanov, ki ga skliče predsednik zbora delegatov KS na zahtevo družbenopolitičnih organizacij ali zbora delegatov.

Avgust Fekonja, predsednik zbora krajevnih skupnosti SO Litja

Danes smo skoraj pred zaključkom evidentiranja možnih kandidatov za nove volitve, ki bodo druge po vrsti v našem mlademu delegatskem sistemu. Zavedajmo se odgovornosti tega dela, ne zbirajmo samo števila delegatov. Zbirajmo ljudi, vsebinsko pripravljene delati. Na izkušnjah, ki smo jih v pionirskem delu v prvem mandatnem

obdobju delegatov uveljavljali, gremo v tej mandatni dobi proti koncu, zato prenesimo te izkušnje na naše bodoče delegate.

Kadrovanje naših delegatov naj bo naloga članov ZK, SZDL, ZZB, ZSMS in drugih, kadrovanje mora biti po že uveljavljeni metodi strukture zastopnosti tistih dejavnikov, ki pri nas dajejo največ demokratičnosti.

Ne pozabimo ponovno na posebne delegacije, ki bi imele nalogo, znotraj delegacijskega dela koordinirati in medsebojno povezovati interese občanov v KS in skupščini občine.

Da bi v občini Litja izpeljali evidentiranje možnih kandidatov za nove volitve, je dolžnost vseh nas, slehernega občana, krajana, da se odzove potrebam v delu delegatov — ne le opazuje in kritizira, kajti tako ne bomo mogli učvrstiti vloge, ki jo imajo delegati. Moramo iti korak naprej v drugi mandatni dobi, to le lahko dosežemo z odprto usmerjevalno vlogo ob pomoči vseh družbenopolitičnih organizacij.

Avgust Fekonja

PINNA BRALCEV

Res 380 din?

V rubriki vprašanja — odgovori, me je presenetil odgovor na vprašanje, kolikšna je najmanjša socialna pomoč v občini, ker se odgovor glasi 380 din, kar pa ne ustreza resnici, ker jaz dobivam samo 100 din. Saj ne rečem, da nisem tudi za to, kar dobim, hvaležna. Ne bi se pa prav nič jezila, če bi mi pošiljali 380 din, če je res to najmanjša podpora, če ne, pa objavite resnično številko, to je 100 din.

BOŽA RENKO
Sava 45

V zvezi s pripombo Renko Bože iz Sava 45 v zadevi najnižje družbene pomoči dajemo sledeče pojasnilo:

Najnižja družbeno denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja znaša dejansko 380 din. Nižje zneske, to je v višini od 100 do 250 din, pa prejema pet občanov, vendar je bila pri teh primerih dodeljena tovrstna pomoč kot osnova za zdravstveno varstvo ter v enem primeru pomoč pri kritju potnih stroškov zdravljenega alkoholika za

obiskovanje Kluba zdravljenih alkoholikov.

STROKOVNA SLUŽBA
SOCIALNEGA SKRBSTVA

Alkoholizem

Ko sem prebral vaš prispevek Zdravstvo in socialno varstvo v okviru akcije „vprašanje—odgovor“ v oktobrski številki Glasila občanov, sem se odločil, da posredujem svoje misli o preprečevanju alkoholizma, ki je bilo med drugim tudi obravnavano v tem prispevku.

Kar smešna in nesmiselna se mi zdi prepoved točenja alkoholnih pijač zjutraj pred 7. uro. Dokler bo lahko vsak občan v trgovini kupil pijačo, kolikor bo hotel, ali pa jo pridelal na kmetih, bo lahko pil, kolikor bo hotel. Vsaka prepoved točenja pred sedmo uro je potem nesmiselna in brez uspeha, ker se tisti, ki je nagnjen k pijančevanju lahko že prej napije doma, ali pa nese v službo pijačo s seboj.

Boriti se proti pijančevanju, obenem pa prodajati alkoholne pijače v trgovinah, je tako, kot da bi požigali in gasili obenem.

Jože Jamšek, Gabrska gora 22, Gabrovka

Nova knjiga

Objavljamo pismo pisatelja Jožeta Vidica, ki je napisal novo knjigo, ki s svojo vsebino posega tudi na območje naše občine med NOB. Cena knjige v prednaročilu bo 185 din in jo lahko naročite neposredno pri avtorju.

Pismo avtorja — BRALCEM!

V kratkem bo izšla moja četrta knjiga z morda malo nenavadnim naslovom SEDEM KRST ZA RONKARJEVO DRUŽINO. Naslov je povzet po resnični zgodbi, ki se dogaja v okolici Vač in Slivne v litijski občini. V decembrski ofenzivi leta 1944 so Nemci in domači izdajalci v naravni votlini pri Slivni ujeli 13 domačinov in ranjenih partizanov. Vse so pobili, le eden je pobegnil z morišča. V tej tragediji je Ronkarjeva družina iz Slivne izgubila šest članov, ob tej vesti pa je staro mamo zadela kap in je bila sedma žrtev.

To je le ena od številnih zgodb, vendar ni jedro knjige. Največ prostora sem namreč posvetil junakom varnostno-obveščevalne službe, obveščevalcem, oznovcem in vedejevcem. Tako kot v vseh mojih dosedanjih knjigah tudi tokrat opisujem samo resnične dogodke. Zapisal sem spomine neposrednih udeležencev raznih doslej malo znanih ali premalo raziskanih dogodkov. Pri tem sem uporabil tudi arhivsko gradivo VOS, ONZ in OZNA, ki ga hrani republiški sekretariat za notranje zadeve. Nekatere dokumente citiram, druge pa objavljam kot fotokopije.

Nekateri dogodki bodo prvič opisani, kot na primer, kje, kdaj in kako je šef gestapa na Bledu Rosumek dobil zvezo s partizanskimi funkcionarji; kako so Nemci odkrili in uničili partizansko bolnišnico pri Komendi; kako so odkrili in uničili oddelek OZNA za kranjsko okrožje pod Dobrobo; kaj se skriva za trojnim umorom v Podprezjah; kako so obveščevalci odkrili nekatere gestapovske agente v lastnih vrstah, kdo so bili ti izdajalci in njih usoda.

Po vojni je na Gorenjskem strahovala križarska banda Ahačič-Lauseger. Oba sta bila bivša partizana in takoj po vojni oznovca. Prvič boste prebrali, kaj je Ahačič povedal preiskovalnim organom in kaj na tajnem sojenju v Ljubljani leta 1947.

Zanimivi so spomini letos umrlega narodnega heroja Antona Dežmana, ki je bil poveljnik gorenjskega bataljona VDV. Ustnice se vam bodo razlezele v rahel nasmeh in posmeh, ko boste brali govore domobranskih propagandistov. Po navadi so po maši zadržali ljudi pred cerkvijo, zaupniki partizanske obveščevalne pa so še istega dne te govore zapisali po spominu. Ta poročila so ohranjena in bodo v tej knjigi prvič objavljena.

V knjigi je posebno poglavje o raztrgancih. Čeprav je bilo o tej drhali že precej napisanega, objavljam nova in doslej neznana pota teh podlih izdajalcev in zločincev. Skratka, vsi, ki ste bili doslej zadovoljni z mojimi knjigami (da ste bili, sodim po številnih pismih, ki ste mi jih poslali), tudi tokrat ne boste razočarani (v knjigi bo objavljeno okoli 150 fotografij in dokumentov).

HVALA VAM ZA ZAUPANJE!

September 1977

Jože Vidic

Iz gospodarstva

- Srednjeročni razvoj malega gospodarstva občine Litja, ki obsega tako razvoj družbene kot razvoj zasebne obrti, bo kmalu predmet javne razprave. Malo gospodarstvo je gospodarsko področje, od katerega si mnogo obetamo. Nekateri poznavalci menijo, da bi uspešen razvoj malega gospodarstva utegnil v nekaj letih tako okrepiti gospodarsko moč občine, da bi mogla naša občina zapustiti skupino dotiranih občin.
- Krajevna skupnost Kostreznica se je lotila modernizacije ceste Bajernik—Velika Kostreznica—Lupinica. Sedaj so dela v največjem zamahu. Trasa ceste skozi Kostreznico se bistveno razlikuje od stare trase, ki je v pravem pomenu besede vijugala med hišami in parcelami. Pravzaprav nepotrebna je pripomba, da bodo z novo največ dobili tisti, ki so izgubili staro. V začetku novembra je pred izvajalci še ogromno del in naporov, pa tudi še nekaj problemov. Če vreme in problemi ne bodo preveč nagajali, utegne letos krajevna skupnost Kostreznica proslavljati svoj in občinski praznik s pomembno delovno zmago — asfaltirano cesto skozi Kostreznico.
- „Šušmarji“ so kar precejšnje „zlo“. Ovirajo razvoj malega gospodarstva in ne plačujejo obveznosti. Prav gotovo si prisvajajo del narodnega dohodka. V naslednjih letih bomo morali šušmarstvo bolj kot doslej preganjati. To bo nujno potrebno, kajti tudi tisti, ki doslej niso, je prav, da prispevajo za skupno porabo, za splošno porabo in za razvoj.
- Pri bodočem reševanju lokacije smetišča se obeta preobrat. Predstavnik Območne vodne skupnosti Ljubljana—Sava dopuščajo možnost, da novo smetišče lociramo v Maljeku. Kdaj bo to? Težko je napovedati. Izdelati bo treba lokacijsko dokumentacijo in pridobiti potrebna soglasja. Ravno pri pridobivanju soglasij pa smo odvisni še od sedaj neznanih pogojev. Del tega problema pa je povezan z ustanovitvijo in uspešnim začetkom dela nove delovne organizacije za komunalno dejavnost.
- Vplačevanje javnega posojila za republiške ceste ne teče tako, kot bi moralo. V veliki zamudi so obrtniki, zamujajo pa tudi krajevne skupnosti. Prav od vplačila posojila je tudi odvisno, kdaj bo republiška skupnost za ceste (in kasneje območne) modernizirala naš območje.
- Na Vačah bo organizirana proizvodnja v sklopu Tiskarne Slovenija. Rezultat tega je skupna akcija sklada za razvoj gospodarstva, krajevne skupnosti in Tiskarne Slovenija.
- Kmetijska zadruga Litja letos vlaga velika sredstva za izgradnjo dveh kokošjih hlevov na Grmačah. Vrednost cele investicije je 6.150.000 din. V novih hlevih na Grmačah bodo kokoši nesnice. Sedaj so kokoši nesnice v Ponovičah, tam pa so stari hlevi in zaradi tega slabi, izredno slabi delovni pogoji za ljudi in neugodni življenjski pogoji za živali. Prav zaradi dotrajanosti zgradb bodo sčasoma rejo kokoši v Ponovičah verjetno opustili. Kmetijska zadruga si je, da je lahko začela graditi nove hleve, pridobila 4.400.000 din kreditov, ki jih bo morala v naslednjih letih vrniti, sredstva za vračila pa s proizvodnjo konzumnih jajc zaslužiti.
- Kmetijska zadruga planira za leto 1978 naslednja večja vlaganja: zbiralnico mleka z laboratorijem, melioracijo zemljišč na Grmačah in razširitev trgovine v Kresnicah. Izpolnitev plana in obseg del bo odvisen od razpoložljivih finančnih sredstev ter prizadevanj kolektiva in organizatorjev.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO
SO LITJA

88-007

VPRAŠANJE – ODGOVOR

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

NALOGA VSEH OBČANOV

AKCIJA JE BILA IZVEDENA 9. NOVEMBRA OD 10. DO 12. URE. VPRAŠANJA SO SE NANAŠALA TAKO NA ORGANIZACIJO KOT TUDI VSEBINO PODROČJA, KI SMO GA TOKRAT OBRAVNAVALI.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI SO PO-
TEKALI TAKOLE:

„Kdo ustanavlja narodno zaščito v krajevni skupnosti?“

„Narodno zaščito v KS ustanovi svet KS, tako da najprej imenuje odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ta pa svetu KS predlaga ustanovitev narodne zaščite in imenovanje načelnika in pomočnikov narodne zaščite.“

„Ali ni narodna zaščita podaljšana roka milice?“

„To ni podaljšana roka organov za notranje zadeve. Narodna zaščita je instrument TOZD in KS in je v bistvu delavska zaščita, ki deluje po programih TOZD in KS.“

„Kakšne so naloge načelnika narodne zaščite?“

„Skrbi za zakonito, učinkovito in pravočasno opravljanje nalog narodne zaščite, usposablja pripadnike NZ, pripravlja predloge za razporejanje pripadnikov NZ, jih nadzira, vodi evidenco in druge naloge, ki so določene po posebnem načrtu za delovanje NZ. Načelnik NZ je odgovoren delavskemu svetu v TOZD oz. svetu krajevnih skupnosti.“

„Kdo je pripadnik narodne zaščite?“

„To je pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, ki so sposobni za opravljanje teh nalog ne glede na spol.“

„Kaj je družbeno samozaščita in kdo so nosilci akcij družbene samozaščite?“

„Družbeno samozaščita je del samoupravne dejavnosti vseh delovnih ljudi in občanov. Varovanje vseh vrednot našega socialističnega sistema je ustavna pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov. Gre za preprečevanje družbeno škodljivih dejanj, razvijanje varnostne kulture, krepitev odgovornosti in čuvanje vseh naših pridobitev.“

„Kakšne pravice ima občan, ki je v narodni zaščiti?“

„Ima pravico legitimirati neznane in sumljive osebe po predpisnem postopku, preprečevati nepooblaščenim osebam vstop v določene prostore oz. pristop k določenim objektom, pridržati sumljive osebe do prihoda milice, pregledovanje prtljage avtomobilov in oseb.“

„Kakšne naloge ima odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v TOZD oz. KS?“

„Neposredno izvršuje naloge s tega področja. Nekatere naloge so: sprejemanje in dopolnjevanje obrambnega načrta TOZD oz. KS, skrb za organizacijo in usposabljanje vseh sestavin ljudske obrambe, predlaganje razvojnih načrtov ljudske obrambe, organiziranje obrambne vzgoje itd.“

„Kdo je odgovoren za uresničevanje ljudske obrambe in družbene samozaščite?“

Na vprašanja občanov so odgovarjali:

Franc Mali — član IS SO Litija, odgovoren za družbeno samozaščito, varnost in notranje zadeve

Tone Pavliha — predsednik koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri OK SZDL Litija

Polde Sirok — komandir PM Litija

Ivan Andlovec — pomočnik načelnika narodne zaščite v KS Litija desni breg

Lojze Kotar — načelnik narodne zaščite v KS Litija desni breg

„Delavski svet TOZD, oz. svet krajevnih skupnosti.“

„Ali je dolžan rezervni oficir opravljati dežurstvo v okviru CZ v OZD in ali je takrat podrejen načelniku narodne zaščite?“

„Da.“

„Kdo krije stroške prevozov (moped oz. avto), če gre za nočno dežurstvo narodne zaščite?“

„Krajevna skupnost oz. TOZD, če oni dajo nalogo za takšno opravilo.“

„Ali je obveznik NZ dolžan sam poiskati zamenjavo za osebo ali je to dolžan načelnik NZ?“

„Izdelan mora biti razpored za vnaprej. Če ima posameznik upravičen razlog za odsotnost (bolezen...), opravi zamenjavo načelnik NZ, v nasprotnem primeru pa mora prizadeti sam poiskati zamenjavo. Vsaka zamenjava se mora opraviti s soglasjem načelnika narodne zaščite.“

„Kakšne so dolžnosti občanov v zvezi z zakonom o ljudski obrambi?“

„Ljudska obramba temelji na pravicah in dolžnostih vseh delovnih ljudi in občanov, da se organizirajo in usposabljaajo za obrambo, da se bojujejo za ohranitev svobode in samoupravnih pravic in da so pobudniki oboroženega boja in drugih oblik odpora proti morebitnim agresorjem.“

„Menim, da je tudi preprečevanje divjanja na prehrupnih motorjih del družbene samozaščite. Zanima me, kdo v KS bo dal pobudo, da se v Litiji ta huda nadloga odpravi?“

„Akcijska mora teči preko odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevni skupnosti in preko občanov vplivati na vzniško kulturo teh voznikov. Prizadeti občani lahko dajo prijave za takšne voznike.“

„Poznam primer stalnega pretepanja v družini v Šmartnem (Ustje), kjer mož pretepa ženo in ji grozi. Iz groženj so se tudi že uresničila dejanja in me zanima, kdo bo tu kaj ukrenil?“

„Grožnje se rešujejo z zasebnimi tožbami (po novem zakonu). Možnost je tudi, da se povzročitelja teh dejanj prijavi sodniku za prekrške zaradi kršenja javnega reda in miru, če so motene tudi druge osebe.“

„Koliko je narejenega v naši občini na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite (uresničevanje zakona) v TOZD in KS?“

„Občuten napredek smo dosegli na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito pri SO Litija tudi stalno ocenjuje in preverja uresničevanje zakona.“

„Zakaj zbiramo denar s samoupravnim sporazumom v združenem delu za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito?“

„Za skupne naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite, ker je to tudi naša skupna naloga. TOZD pa so tudi dolžne, da financirajo svoje programe na tem področju. Iz združenih sredstev bomo financirali tudi potrebe družbene samozaščite v krajevnih skupnostih.“

„Osnovna šola v Štangarski h poljanah je priključena na vodovodno omrežje, in mislim, da ta objekt tudi spada k družbeni samozaščiti. S kakšno pravico potem nekdo nasilno razbija vodovodno zajetje in odklaplja vodo otrokom v soli in s tem onemogoča delo tej pomembni družbeni ustanovi. Lahko pride tudi do epidemije. Kaj bomo storili z družbeno samozaščito pri varovanju teh objektov in kakšne so sankcije proti takšnim občanom, ki počenjaajo dejanja, ki so družbeno škodljiva?“

„PM Litija je proti tem občanom dala prijavo. Ker je vodovodno zajetje na zasebni zemlji, je potrebno, da da krajevna skupnost predlog za razlastitev proti pravični odškodnini. Nedvomno pa so bile storjene napake že pri gradnji tega objekta, ker pogodbe o vodovodnem priključku niso bile povsem jasne.“

„Kakšne so dolžnosti poslovnih organov pri uresničevanju zakona o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti?“

„Te dolžnosti se morajo opredeliti v samoupravnih splošnih aktih posameznih TOZD.“

„Kaj je civilna zaščita in kdo je dolžan v njej sodelovati?“

„Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozaščite, v njej pa so dolžni sodelovati vsi delovni ljudje in občani ne glede na razporeditev. Če je nekdo pripadnik enote JLA ali teritorialne obrambe, opravlja dolžnosti v

civilni zaščiti do vpoklica v enoto JLA oziroma teritorialne obrambe. Enako velja za pripadnike narodne zaščite.“

„Kakšne enote civilne zaščite poznamo in kdo jih formira?“

„Poznamo splošne enote CZ, ki opravljajo manj zahtevne ukrepe, in specializirane enote CZ, ki izvajajo posamezne vrste ukrepov (npr. prva pomoč, reševanje iz ruševin, reševanje ob poplavih, gašenje požarov, radijska, biološka in kemična zaščita, ukrepi za red itd.). Enote CZ ustanavljajo sveti krajevnih skupnosti oz. delavski sveti TOZD, občinske enote pa IS SO.“

„Kakšna je razlika med samozaščito v civilni zaščiti in družbeno samozaščito?“

„Samozaščita v CZ obsega ukrepe za neposredno osebno zaščito, za prvo pomoč in za vzajemno kolektivno pomoč.“

„Ali je v Litiji veliko tatvin oz. vlomov v stanovanja?“

„Tatvin v stanovanja je dokaj veliko, ker občani posvečajo premalo pozornosti zaklepanju vrat in zapiranju oken.“

„Ali je v Litiji organizirana dežurna služba za popravila električnih in vodovodnih instalacij?“

„Ne. Takšna služba pa je nujno potrebna.“

„Ali je v vseh krajevnih skupnostih ustanovljena narodna zaščita?“

Prihodnjic, 7. decembra
od 10. do 12. ure

VPRAŠANJE – ODGOVOR
na temo

KRAJEVNE SKUPNOSTI
SKOZI VSEBINSKO
IN ORGANIZACIJSKO
PROBLEMATIKO

Pokličite tel. št. 88-007 in dobili boste ustrezen odgovor predstavnikov SO in družbenopolitičnih organizacij

Vprašanja lahko posredujete tudi pismeno do 6. decembra na naslov uredništva.

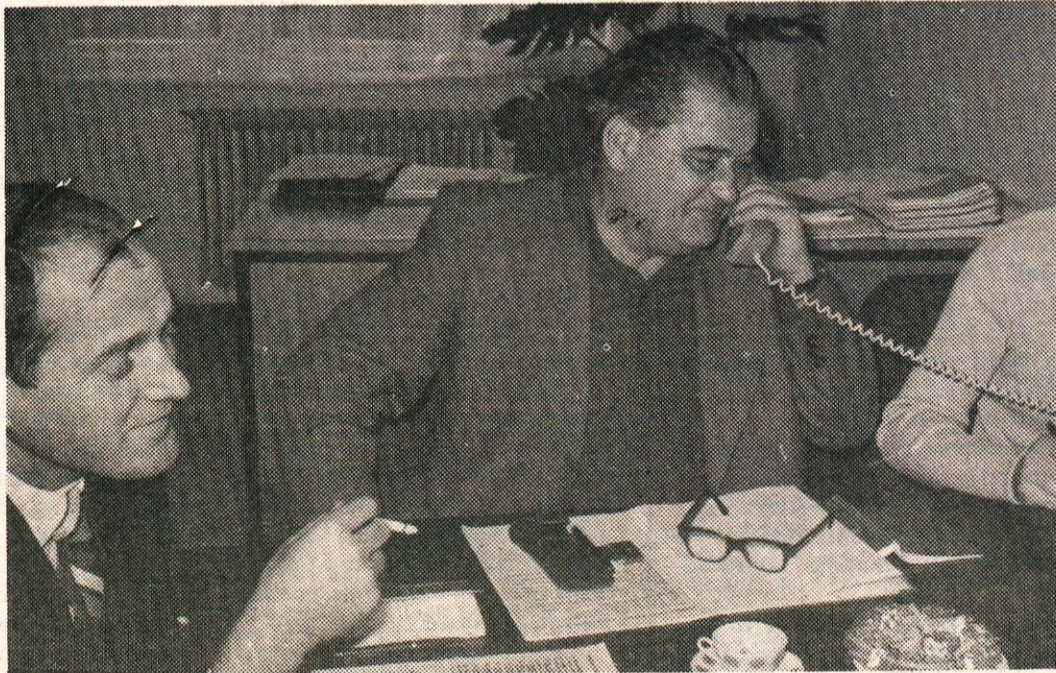
„Da.“

„Kdo nabavlja orožje za pripadnike narodne zaščite in kdo ga lahko nosi?“

„TOZD in krajevne skupnosti v skladu z zakonom. Orožje lahko nosijo vsi pripadniki narodne zaščite, ki so polnoletni in ki so opravili preizkus znanja o ravnanju z orožjem v primerih, ko opravljajo zahtevnejše naloge narodne zaščite.“

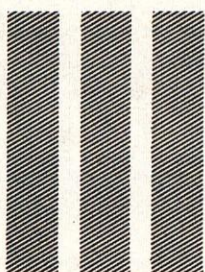

Ekipo, ki je odgovarjala na vprašanja (Foto: „Zofka“)

Vprašanj je bilo veliko (Foto: „Zofka“)

LITIJA

Simbol občine

Tudi občina Litija je po dolgi javni razpravi dobila svojo stalno oznako – simbol, ki se bo uporabljal na svečanih listinah, zastavah, plakatih, značkah, pečatih, javnih zgradbah...

Grafično ima simbol samo linije in zvezdi. Modre linije – tri, ki potekajo navpično, ponazarjajo reko Savo (njen značilni ovinke v Litiji), cesto in železnico.

Rdeče linije – tri, ki potekajo vodoravno, predstavljajo partijske prehode preko reke Save.

Rdeči zvezdi v zgornjih kotih simbolizirajo narodnoosvobodilno gibanje na obeh straneh Save.

V zgornjem levem kotu napis „Litija“ pomeni občino, datum 24. 12. 1941 v desnem spodnjem kotu pa bitko na Tisju, po kateri praznuje občina Litija svoj občinski praznik.

Zbori občinske skupščine so sprejeli odlok o simbolu, priznanja, ki jih vsako leto podeljuje občina za svoj praznik, bodo izdelana v novi obliki – s simbolom.

B. Nefat

24. 12. 1941

Avtor simbola

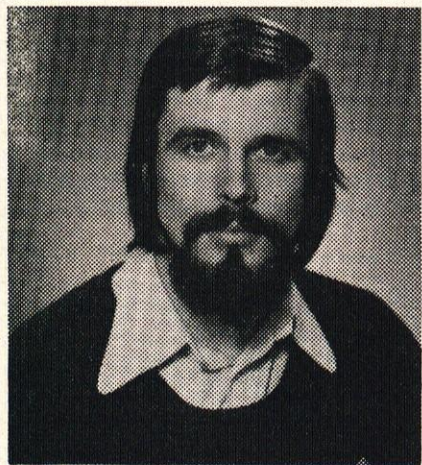
V današnji številki vam predstavljam VOJKA MEDVEDA. To je mlad, resen, nadarjen, ustvarjalen, razmišljujoč fant. Po poklicu industrijski oblikovalec, ki je zaposlen v Lesni industriji Litija. Pa to ni vse. Naštela bi lahko še marsikaj.

Vendar pomembno je to, da ga predstavljam, ker je njegovo ustvarjanje velikega, dolgotrajnega pomena za našo občino. Kajti simbol, ki si ga je zamislil in ga prenesel na papir, je bil izbran za simbol občine Litija.

Da sem se približala njegovemu delu, sem ga vprašala po njegovih konjičkih.

Moja najljubša konjička sta modelarstvo in industrijska fotografija. Veliko sem se s tem srečeval in delal v letih na Šoli za oblikovanje. Spoznal sem les, glino in plastiko. Kasneje sem se posvetil bolj fotografiji, vendar me čas prehitel.

Kaj vas je pritegnilo k delu simbola?

Vojko Medved

Sam sem bil član žirije in v vseh simbolih, ki so prihajali na razpis, nisem videl dobre rešitve.

Hotel sem boljšega. Zato sem v delo vložil veliko truda in znanja in poslal simbol na tretji izbor.

Kako ste se lotili dela?

Dosledno sem se držal pogojev in uporabljal le rdeče in modre linije.

Ideja – papir – to ni lahko, kajti dobiti idejo in jo potem narisati ali pa narisati in ni ustvarjena zamišljena ideja?

Res je, pri vsakem delu je to najtežje. Svojo idejo sem nosil v glavi dva meseca in pol in jo venomer popravljal. Hotel boljše in še boljše, zato sem jo narisal v zadnjih dveh dneh in jo

odposlal. Že po izboru pa sem naredil še nekaj popravkov.

Kakšni so se vam zdeli pogoji?

Zdeli so se mi dobri, ker niso zahtevali zgodovine, pač pa so kot mejnik postavili NOB.

Kako ste sprejeli novico o izboru?

Ker sem vložil v ta simbol veliko dela, in videl, da je rešitev kvalitetna, sem to pričakoval.

Ker pa ni bilo drugih kvalitetnih oblikovalcev, sem bil nekoliko razočaran. Kajti vedno je prijetneje zmagati v hudi konkurenci.

Je to vaš prvi uspeh?

Ne, podobnega razpisa sem se udeležil že v šoli, za znak šole in dobil tretjo nagrado. Potem sem sodeloval tudi za znak Portoroža, kjer nisem dosegel vidnega uspeha.

Vaš poklic zahteva ustvarjalnost

tudi v službi, pa ste tudi tam ustvarjalni?

Delam na delovnem mestu, kjer izdelujemo svetilke. Torej rišem nove modele svetilk.

Narisal sem jih že veliko, vendar jih ne sprejemajo dovolj hitro, saj mi skice ležijo v predalu tudi po dve leti. Torej v službi nimam podpore v svojem ustvarjanju. Sedaj poizkušam z metodo, da svetilko narišem in jo sam izdelam ter razstavim v svoji pisarni.

In vaše ambicije in želje?

Da bi v svojem poklicu uspel in nekaj predstavljal v širšem okolju in to z delom in ustreznimi pogoji.

Ob zaključku sem se zahvalila za pogovor in čestitala ob uspehu. Kajti to ni bilo ne majhno in ne lahko delo. To je simbol, ki bo zapisan v zgodovini Litije.

Mojca

Delegatski sistem in odločanje

Delovanje delegatskega sistema v TOZD in drugih oblikah združenega dela je opredeljeno kot temelj samoupravnega odločanja, skratka izkodiščna osnova za gospodarjenje z dohodkom in preko te za dogovarjanje o različnih interesih tako združenega dela kot družbe kot celote. Seveda so pri uresničevanju te vloge v TOZD še neizčrpne možnosti, ki pa jih je nujno uveljavljati z nenehnim poglobljanim samoupravljanjem, v katerem pa je v ospredju delegatski sistem v vseh smereh in oblikah povezovanja.

Vloga delegacij je zato zasnovana kot temelj soodločanja interesov TOZD naznotraj in navzven ter tako povezuje in dokazuje samoupravno politično delo v celoti.

Uspešna aktivnost in delo delegacij v združenem delu se lahko uspešno le po tej poti samoupravnega afirmira. Ker pa sedaj tak odnos v delegatskem sistemu še ni povsod vsakodnevna praksa, se postavlja naloga, da zasidranost delegatskega sistema, bodisi posebnih interesov v svoji samoupravni bazi, čimbolj zaživi in tako odraža pri skupščinskem odločanju združene interese vseh delov združenega dela.

Uresničevanje delavčeve osnovne pravice in izpolnjevanje njegove osnovne dolžnosti, da neposredno,

enakopravno in demokratično odloča o pogojih in rezultatih svojega dela, da neposredno ureja skupna vprašanja, je osnovno vodilo, na katerem sloni delegatski sistem.

Neposredni interesi delavcev, izraženi preko različnih delegacij, so avtentični le takrat, če je delegatski sistem tudi v svoji osnovi vtakan v samoupravno odločanje.

Nemalokrat pa so delegati prepuščeni samemu sebi, odtujeni od delovanja in učinkovanja samoupravnih organov, brez strokovne pomoči, niso povezani s svojo sredino, ki jih je delegirala. Na videz formalna pomanjkljivost, vendarle odločilno vpliva na vsebino, kvaliteto in verodostojnost odločanja delegacije. To vprašanje se v manjši meri kaže v tistih primerih, ko gre za delegacije ali za skupine delegatov, mnogo slabše pa v primerih posameznih delegatov ali konferenc delegacij. Iz tega sledi politična in ekonomska naloga kot nujnost, da se samoupravne sile zavzamejo za korenito spremembo odnosa do samih delegacij, pa tudi same delegacije se morajo s svojim ravnanjem zavedati odgovornosti za izvajanje svoje družbene funkcije, če naj bodo resnični reprezentant interesov samoupravnih celic, združenih v občini.

J. D.

POKOJNINSKO, INVALIDSKO IN ZDRAVSTVENO

Zavarovanja kmetov-kooperantov

Namen članka je seznaniti čimvečje število kmetov-kooperantov s predpisi in pogoji, ki so potrebni, da se lahko kmet-kooperant pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavaruje v okviru zadruga pri Regionalni zdravstveni skupnosti Ljubljana. Nedvomno je, da pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje prinaša kmetom-kooperantom nekatere novosti, prednosti in ne navsezadnje koristi, ki jo imajo kmetje-kooperanti, saj si le s tem zavarovanjem povečajo svojo zdravstveno in eksistenčno varnost v kasnejših letih, pa ne samo sebi, kot nosilec zavarovanja, temveč tudi svojim ožjim članom družine.

Prav zaradi določenih prednosti, ki jih je zakon priznal kmetom-kooperantom in jih s tem izenačil z delavci v OZD je zakon predpisal tudi določene pogoje, kdaj in v kakšni obliki se lahko kmetje zavarujejo.

Prvi predpis, oz. zakon, ki je nakazal kmetom-kooperantom pravico do pokojninskega in invalidskega zavarovanja je zakon o združevanju kmetov (Ur. l. št. 22/74). Omenjeni zakon je le okvirno določil pogoje za to zavarovanje, natančnejše pogoje pa naj bi predpisal poseben zakon.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. l. SRS št. 54/72, 26/73, 34/74 in 19/77) je za svoje področje v 7. členu predpisal, da se izvajajo polnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov uredi s pogodbo, ki jo sklene skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji in zadruga zveza SR Slovenije.

Pogodba, na katero se sklicujeta zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ter cit. statut, je bila objavljena v Ur. l. SRS št. 13 z dne 4. 4. 1974.

Na pokojninsko zavarovanje kmetov kooperantov se sklicuje tudi zakon o uvedbi in stopnjah republiških davkov in taks (Ur. l. SRS št. 7/22 in 3/73), ko v svojem 3. členu priznava ugodnejšo stopnjo za republiški davek od osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti zavezanecem, ki so zavarovani kot kmetje kooperanti.

Končno naj omenimo še 32. člen zakona o gozdovih (Ur. l. SRS št. 16/74), ki omogoča zavarovanje, kot ga imajo delavci tudi kmetom lastnikom gozdov, ki sklenejo pogodbo v proizvodnem sodelovanju za gozdno proizvodnjo v svojem in drugih gozdovih.

KVALIFICIRANO PROIZVODNO SODELOVANJE

Po vseh navedenih primerih je pogoj za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje kmetov – kooperantov kvalificirano proizvodno sodelovanje kmetov s kmetijsko zadrugo, obratom za kooperacijo s področja kmetijstva, obratom za kooperacijo s področja gozdarstva ali z drugo organizacijo združenega dela ali z več organizacijami hkrati. Kmet, ki želi biti na tak način zavarovan, mora torej skleniti z eno ali več organizacijami pogodbo o proizvodnem sodelovanju. Ne zadostuje torej zgolj poslovno sodelovanje, to je prodaja tržnih presežkov in nakup reprodukcijskega materiala, čeprav za daljše obdobje, kar je sicer dovolj za članstvo v KZ ali v kmetijskem obratu za kooperacijo. To proizvodno sodelovanje pa mora biti posebej kvalificirano. Po citirani pogodbi se upošteva le tisto, ki

- zajema več proizvodnih ciklusov,
- vsebuje skupni tveganje obeh pogodbenih strank pri proizvodnji in prodaji skupno pridelanih proizvodov,
- ustvarja v tem proizvodnem sodelovanju pretežni del čistega dohodka kmetijskega gospodarstva.

Gre torej za dolgoročno povezavo kmetovega gospodarstva, ki je odvisna seveda od narave skupno dogovorjene proizvodnje.

Na področju kmetijstva naj bi bila pogodba o medsebojnem sodelovanju sklenjena najmanj 3 leta, na področju gozdarstva pa za najmanj 5 let. Ta doba naj bi bila dogovorjena v splošnih pogodbah o članskem in gospodarskem sodelovanju, ki jih imajo zadruga in obrati na področju kmetijstva že sklenjene s svojimi člani.

NADALJNI POGOJ JE DELITEV RIZIKA

Splošna pogodba naj vsebuje določbo, da prevzema organizacija in kooperant skupni tveganje za vsako zmanjšanje in izpad skupne proizvodnje, ki bi ga povzročili objektivni dejavniki, da pa se s konkretno pogodbo dogovori razmerje, po katerem trpi tveganje ena oz. druga stranka. Poleg tega bo treba s splošno pogodbo zagotoviti zavarovanje skupne proizvodnje, s konkretno pogodbo pa določiti, za kakšne rizike se proizvodnja zavaruje, v kakšnem razmerju plačuje zavarovalno premijo.

Bistven element, ki naj omogoči polno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje kmetov, je končno tudi ta, da je vključen v proizvodno sodelovanje pretežni del kmetovega čistega osebnega dohodka.

Kooperant, ki je na ta način zavarovan, je še vedno kmet in ni v delovnem razmerju, oziroma ni delavec v združenem delu. Vendar pa mora biti njegovo gospodarstvo najmanj za več kot polovico vključeno v proizvodno sodelovanje z eno ali več organizacijami združenega dela. V ta namen bo morala splošna pogodba vsebovati ustrezno izjavo kooperanta, ki bo moral organizaciji omogočiti, da se o tem prepriča, oz. da prekine zavarovanje, če ta pogoj ne bi bil več izpolnjen.

MINIMALNI ČISTI DOHODEK

S tem prihajamo k drugemu bistvenemu pogoju za pridobitev pravice do polnega pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja.

Vsi cit. predpisi zahtevajo poleg posebej kvalificiranega proizvodnega sodelovanja tudi, da mora kmet v tem sodelovanju ustvariti dokončni minimalni čisti osebni dohodek. Po navedeni pogodbi mora biti ta dohodek poprečno v koledarskem letu najmanj tolikšen, kot je določen kot najnižji po samoupravnem sporazumu o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodek za področje kmetijstva. Sedaj znaša ta najnižji čisti osebni dohodek 2.600 din, in sicer poprečno mesečno v koledarskem letu.

Zavaruje se lahko torej le tisti kooperant, ki ustvarja v proizvodnem sodelovanju z eno ali več organizacijami združenega dela najmanj navedeni osebni dohodek.

V ta dohodek se šteje dohodek iz kmetijske dejavnosti glede na določeno količino skupno pridelane pšenice, koruze, krompirja, mleka, jabolk, skupno vzrejene oziroma spitate živine (govedo, prašiči) itd., dohodek iz gozdarstva glede na količino oddanih gozdnih sortimentov iz gozdov kooperanta in glede na opravljena dela v drugih gozdovih (gojenje in varstvo gozdov, urejanje gozdov, vzdrževanje prometnic, sečnja, spravilo, prevoz idr.) in dohodek iz kmečkega turizma kot dopolnilne kmetijske dejavnosti.

Da bi se omogočilo zavarovanje tudi mlajšim kmetom, ki iz kooperacijske proizvodnje ne bi mogli doseči tolikšnega dohodka, določa pogodba, med Zadrugo zvezo in Skupnostjo pokojninskega zavarovanja, da se vsebina v čisti dohodek iz proizvodnega sodelovanja tudi dohodek iz delovnega razmerja z manj kot polovico polnega delovnega časa pri organizaciji, s katero zavarovavec proizvodno sodeluje.

Pogodba sicer postavlja načelo, da se zavarujejo zavarovanci po dejanskem čistem osebnem dohodku, vendar šele, ko bosta obe stranki (Zadruga zveza in Skupnost) sporazumno določili način ugotavljanja dejanskega čistega dohodka.

VKLJUČITEV V ZAVAROVANJE

Kooperant, ki izpolnjuje navedene pogoje in se želi vključiti v polno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, zahteva od organizacije, ene ali več, s katerimi proizvodno sodeluje, da mu izračunajo njegov čisti osebni dohodek. Na podlagi ugotovljenega dohodka se kooperant in organizacija, s katero pretežno proizvodno sodeluje, pisмено dogovorita o zavarovalnem razredu, v katerega se želi kooperant uvrstiti in o pričetku zavarovanja.

Po cit. pogodbi med skupnostjo pokojninskega in invalidskega zavarovanja in zadrugo zvezo se kooperant lahko zavaruje največ za eno leto nazaj od dneva vložitve prijave v zavarovanje, oziroma do 31. 12. 1977 največ za 4 leta nazaj.

Ce sodeluje kooperant z več organizacijami združenega dela, ga prijavi za zavarovanje tista, s katero pretežno proizvodno sodeluje. Ta plačuje tudi prispevek za zavarovanje in odgovarja za njihovo redno plačevanje nerazdelno z zavarovancem. Zaradi tega se bosta morala kooperant in organizacija tudi pisмено dogovoriti o tem, da bo organizacija prispevek redno plačevala in da soglasa zavarovavec tem, da mu organizacija te prispevke odtuguje ob plačilu njegovega osebnega dohodka iz proizvodnega sodelovanja.

Glede na specifično naravo tega zavarovanja bo plačevala organizacija prispevke ob koncu vsakega četrtletja za nazaj in ne mesečno, kot velja sicer za druge zavarovalnice.

Na koncu naj še omenimo, da Kmetijska zadruga Litija omogoča zavarovanje svojim kmetom-kooperantom že od leta 1973, oziroma od izdaje zakona. Do sedaj se je preko Kmetijske zadruge Litija vključilo v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje 27 kmetov-kooperantov; od tega pa je 6 kmetov kooperantov že upokojenih ter prejemajo borčevsko pokojnino v višini 4.060 din.

Nadaljnja želja KZ Litija je, da bi se v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje vključilo čimvečje število kmetov-kooperantov, saj bi le s tem opadli določeni materialno-socialni problemi na kmetiji že sedaj kot tudi v kasnejših letih, vse pa bi ugodno vplivalo na nadaljnji razvoj kmetijstva v občini Litija.

KMETIJSKA ZADRUGA LITIJA

PRILOGA ZA DELEGATE

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE LITIJA

— delegatom!

Zbori skupščine so zasedali 25. 10. 1977 in med drugim obravnavali: analizo gospodarjenja v OZD za devet mesecev, osnutek programa ukrepov za hitrejši razvoj kmetijstva v obdobju 1976–80, informacijo o poteku priprav za gradnjo zdravstvenega doma ter osnutke in predloge odlokov, ki so bili objavljeni v zadnji

številki Glasila občanov.

Predvidoma bodo zbori v mesecu decembru zasedali dvakrat (6. in 29. decembra). Gradivo za sejo bodo delegati prejeli, izvlečki pa so objavljeni v tej številki priloge Glasila občanov.

Vodje delegacij prosimo, da skličejo sejo ter sekretariat obvestijo o času in kraju sestanka tako, da bo sodelovanje možno tudi v bodoče.

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

ležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah.

Za delovanje civilne zaštite in izvajanje ukrepov je nujna ustrezna organiziranost, ki temelji na oceni ogroženosti območja občine. Z odlokom o ustanovitvi in organizaciji enot in štabov civilne zaštite bo določena obveznost ustanovitve splošnih in specializiranih enot civilne zaštite in enot civilne zaštite za skupne potrebe. Za vodenje in usposabljanje enot civilne zaštite ter za organizirano usmerjanje in pripravljanje delovnih ljudi in občanov za samozasčito se z odlokom odloča tudi obveznost ustanavljanja štabov za civilno zaščito.

Enote in štabe civilne zaštite ustanovijo v skladu z načrti civilne zaštite občina, krajevna skupnost, temeljne in druge organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Nov odlok o organizaciji enot in štabov civilne zaštite narekuje spremenjena osebnostna in materialna formacija civilne zaštite.

ODDELEK ZA LO

IZVLEČEK

iz odloka o določitvi meja pribrežnih zemljišč, način gospodarjenja na teh zemljiščih in čiščenju potokov in jarkov na območju litijske občine

Po tem odloku se štejejo za pribrežna zemljišča vsa zemljišča med višino srednje letne vode v širini poplavne površine oz. 10 m od zgornjega roba struge obojestransko.

Uporabniki oz. lastniki teh zemljišč so dolžni na pribrežnih zemljiščih gojiti primerno zarast, sproti odstranjevati naplavljene predmete, neprimerno zarast oz. vse, kar vpliva na normalen odtok vode.

Lastnik ne sme odlagati odpadnega materiala, odvezati pesek ali prod, obdelovati zemljišča, če bi to pomenilo erozijo. Lastniki so dolžni ob potoku ali jarku redno čistiti strugo, odstranjevati naplavljene predmete, ki zapirajo pretočni profil. Če uporabnik ali lastnik pribrežnega zemljišča ne opravi del po odloku, izda pristojni občinski upravni organ dela v izvršitev drugemu izvajalcu, stroški pa bremenijo lastnika oz. uporabnika. Kazenske sankcije so usklajene z zakonom o prekrških.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

IZ OSNUTKA ODLOKA

o določitvi roka, do katerega morajo delovni ljudje in občani, OZD, druge organizacije in državni organi nabaviti sredstva za osebno in kolektivno radijsko, biološko in kemično zaščito pred vojnimi akcijami

Osnutek odloka temelji na odloku zveznega izvršnega sveta o minimumu obveznih sredstev za osebno in kolektivno RBK zaščito pred vojnimi akcijami.

Z odlokom bodo določeni roki (do 31/12-1980 in do 31/12-1985), do katerih bodo morali glede na oceno in ogroženost imeti delovni ljudje in občani sredstva za osebno RBK zaščito pred vojnimi akcijami.

Delovnim ljudem in občanom, ki imajo razporeditev v različne sestavine družbeno-gospodarskega sistema in vojske razporeditve, je treba zagotavljati sredstva za osebno zaščito že ob samih razporeditvah. Nerazporejeni občani pa bodo dolžni preskrbeti sredstva, kot so: zaščitna maska — lahko tudi priročna, prašek za dekontaminacijo, pralna sredstva, sireto proti živčnim bojnimstrupom itd., do določenih rokov.

Organizacije združenega dela in druge organizacije in skupnosti in državni organi bodo dolžni preskrbeti sredstva za kolektivno RBK zaščito, določeno z odlokom do 31/12-1980.

Dosledno izvajanje določil odloka bodo dolžni nadzorovati štabi za civilno zaščito.

ODDELEK ZA LO

IZVLEČEK

iz odloka o določitvi grobišč, spomenikov in spominskih obeležij borcev NOV, za katere skrbijo krajevne skupnosti

S tem odlokom se določa, za katere grobišča, spomenike in spominska obeležja borcev NOV občine Litija skrbijo krajevne skupnosti in pod kakšnimi pogoji.

Za varstvo in vzdrževanje spomenikov in spominskih obeležij se šteje:

- varstvo pred naravnimi in drugimi elementarnimi poškodbami,
- ohranitev izgleda,
- popravila,
- urejanje okolja in
- drugo

Sredstva za izvajanje teh nalog se bodo zagotavljala vsako leto v skladu s programom vzdrževanja grobišč, spomenikov in spominskih obeležij borcev NOV v proračunu občine Litija.

V javni razpravi glede vsebine osnutka odloka (obravnavali so ga zbori občinske skupščine, nakar je bil dan v javno razpravo), ni bilo danih pripomb. Iz pismenih odgovorov krajevnih skupnosti pa je ugotovljeno, da je sprejetje takega odloka nujno.

Oddelek za obč. upravo, družbene službe in proračun

IZVLEČEK

iz odloka o družbeni skrbi za udeležence NOV in drugih vojn ter njihove družinske člane

Skupščine slovenskih občin so v letošnjem letu sprejele družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za podeljevanje priznanih udeležencem NOV in drugih vojn. S tem so se občinske skupščine obvezale v svoje predpise o priznavalnih sprejeti določila, ki jih vsebuje omenjeni družbeni dogovor in da jih bodo uresničevale postopoma.

Na osnovi tega določil je bil izdelan osnutek novega odloka, ki je bil po obravnavi na zborih občinske skupščine dan v javno razpravo.

Novost v primerjavi s prejšnjim je, da se bodo priznavalnine oblikovale v celotnem slovenskem prostoru po enotnih merilih. To pa pomeni, da se bodo na območju občine Litija upravičencem do priznanih le-te občutno povečale, pri tem pa je odvisev materialni položaj posameznega upravičenca.

Pomembna novost v primerjavi s prejšnjim je tudi v tem, da so glede na pravico do priznanih žene, udeležence NOB, ki so stopile v NOB do 1. 7. 1944 z dvojno dobo in udeleženci NOB, ki so vstopili v NOB do 1. 7. 1944, preden so bili stari 18 let, z dvojno dobo — izenačeni z borci NOV, ki so vstopili v NOB pred 9. 9. 1943 in imajo priznano posebno dobo v dvojnem trajanju.

Z odlokom so urejene tudi druge zadeve, kot na primer: census dohodka, zdravstveno varstvo, uveljavljanje pravice do pomoči za zdravljenje v naravnih zdraviliščih in drugo.

Uresničevanje določil, ki izhajajo iz omenjenega družbenega dogovora, bo postopno, kar pomeni, da bo v celoti uresničen v letu 1980, kar je urejeno tudi z osnutkom tega odloka.

Oddelek za obč. upravo, družbene službe in proračun

IZVLEČEK

iz odloka o cenah za geodetske storitve

Predlog odloka o cenah za geodetske storitve vsebuje spremembe v zvezi z določitvijo novih cen. Cene se povšajo:

- za terensko geodetsko delo od 70 din na 120 din
- za pisarniško geodetsko delo od 60 din na 100 din
- figurantsko delo od 30 din na 40 din — vse na uro.

Sredstva se zbirajo v proračunu občine. Odlok je usklajen z zakonom o geodetski službi.

GEODETSKA UPRAVA

POVZETEK

iz poročila o izvajanju zdravstvenega varstva na območju občine Litija

Osnovno zdravstveno varstvo na območju občine Litija izvaja TOZD zdravstveno varstvo Litija, ki deluje v okviru delovne organizacije Zdravstveni dom Domžale s sedežem v Domžalah.

Glavna dejavnost je urejena v ustanovitvenem aktu, v katerem je rečeno, da je ustanovljen zato, da:

- daje ambulantno in dispanzersko zdravstveno pomoč v zavodu in na bolniškem domu
- izvaja zdravstveno varstvo žena, dojenčkov, predšolskih otrok, šolske in druge mladine, daje predloge za izboljšanje higiene na javnih krajih ter v prostorih, v katerih se zbirajo ljudje, preprečuje in zatira nalezljive bolezni, izvaja določene ukrepe, glede kliconosecev, organizira patronažno službo, izvaja zobozdravstveno varstvo, organizira zdravstveno prosvetno in zdravstveno-vzgojno delo ter opravlja druge dejavnosti v okviru osnovnega zdravstvenega varstva.

Iz poročila je razvidno, da se je kadrovska zasedba v TOZD na območju naše občine v zadnjem obdobju nekoliko izboljšala, toda kljub temu je nujno pridobiti zdravniška dela v splošni ambulanti.

Pričakovati je, da se bo kadrovska zasedba v zdravstveni delavci visoke izobrazbe — zdravniki v doglednem času le izboljšala, saj prav v tem letu zaključujeta študij dva študenta, oziroma ga je eden od teh že zaključil in nastopil staž.

S popolno kadrovsko zasedbo in boljšimi pogoji dela, ki bodo nastali z izgradnjo novega zdravstvenega doma, bodo zdravstvene storitve kvalitetnejše, kar bo v zadovoljstvo ne samo občanov — pacientov, temveč tudi zdravstvenim delavcem.

V poročilu je prikazano delo za posamezna področja ambulantne oz. službe, kot na primer splošno, predšolsko, šolsko, zobozdravstveno in druge.

Iz podatkov je razvidno, da se je število pacientov v primerjavi s preteklim letom povečalo.

Posebno nazorno pa je v poročilu prikazana problematika glede dežurne službe — obiskov bolnikov na domu, razsežnosti terena in slabih cestnih komunikacij.

Glede bolniškega staleža je po podatkih regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana ugotovljeno, da je le-ta nekoliko nižji kot v preteklem letu, a kljub temu še sorazmerno visok. Pri tem je potrebno upoštevati tako objektivne kot subjektivne razloge. Med objektivne je vsekakor štet strukturo zaposlenosti (tako po spolu kot tudi po socialnem položaju) in vrsto ter tehnologijo proizvodnega procesa v organizacijah združenega dela na območju občine Litija.

V poročilu je poudarjeno, da bo potrebno posvetiti več pozornosti zdravstvenemu prosvetljevanju delavcev in pogojem dela delavcev.

Oddelek za obč. upravo, družbene službe in proračun

ANALIZA GOSPODARJENJA

v času od 1/1-1977 do 30/9-1977

Kratko poročilo na seji občinske skupščine dne 25/10-1977

Obdobje prvih devetih mesecev je dober temelj za ocenjevanje celotnega leta, zato je za vse zore občinske skupščine tem bolj zanimivo.

Analiza zajema dejavnost OZD in s tem praktično skoraj celotni gospodarski prostor občine Litija. Nekateri podatki smo dobili telefonično, zato za njihovo zanesljivost ne moremo povsem jamčiti.

Ob prebranju rezultatov gospodarjenja prvega pol leta 1977 smo se spraševali, ali so gibanja zares tako ugodna in ali niso imeli vmes prste nekega ugodnega vpliva, ki so zaradi sočasnega delovanja povzročili ugodno celotno sliko. Zato pa zaradi tega ta, lahko bi rekli bliskovita analiza, je ugotovila, ali se ugodna gibanja prvega pol leta nadaljujejo ali ne. V ta namen primerjamo rezultate prvih devetih mesecev z rezultati prvih šestih mesecev in če je index več kot 150 % je gibanje enako ali bolj ugodno:

$$\frac{CD_9}{CD_6} = 158\% \quad \frac{AM_9}{AM_6} = 155\%$$

$$\frac{DOH_9}{DOH_6} = 154\% \quad \frac{CD_9}{CD_6} = 156\%$$

Osební dohodki so ekonomska kategorija, ki ji vsi posvečamo izredno pozornost. Da niso nizki osebni dohodki dobri, je jasno vsem. Težko je sedaj izreči kakšno gdnbo o osebnih dohodkih. Vendar prvi podatki kažejo, da bomo v bolj obširni analizi morali nekaj pozornosti posvetiti tudi izplačevanju osebnih dohodkov, ki ekonomsko niso upravičeni (socialna upravičenost pa je kljub temu utemeljena).

Prav tako pa je že iz prvih podatkov razvidno, da je akumulativnost OZD nizka. Trend iz prvega pol leta se v tem smislu nadaljuje, kar pa je neugodno. Nizka akumulativnost pa pri tem v precejšnji meri izvira iz

sodniki Sodišča združenega dela — iz občine Litija: TRDIN Ivan, IUUV TOZD Usnjarna Šmartno, BIZJAK Vojko, Predilnica Litija in NEFAT Branka, Sob Litija. Bila sta imenovana namestnika javnega tožilca v Ljubljani, za direktorja DU Litija so zbori imenovali tov. Šimšek Janka iz Litije, Prvomajska št. 4. Imenovani so bili člani statutarnopravne komisije ter člani komisije za izdelavo statuta. Zbori so izvolili tudi 46 sodnikov porotnikov Občinskega sodišča I. Ljubljana.

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

dejstva, da je vse sproti razdeljeno. Vedeti moramo, da pri taki sproti delitvi dohodka tako imenovane občinske obveznosti igrajo podrejeno vlogo in je zato obrežanje ob njih neprimerno. Zato lahko rečemo, da smemo biti z rezultati celotne proizvodne dejavnosti pogojno zadovoljni.

- CD = celotni dohodek
- CD = čisti dohodek
- Am = amortizacija
- DOH = dohodek

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

INFORMACIJA

o izvajanju zakona o družbeni samozasčiti, varnosti in notranjih zadevah

Ta informacija ugotavlja do sedaj opravljene naloge po družbeni samozasčiti v občini Litija. Ugotavlja se, da so bili: na tem področju storjeni veliki premiki, prav iz vidika podružljivanja varnosti preko koordinacijskega odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito pri OK SZDL Litija s sodelovanjem oddelka za notranje zadeve, postaje milice in oddelka za ljudsko obrambo. Bila je vrsta predavanj o družbeni samozasčiti (nerazporejenemu prebivalstvu, rezervnim vojaškim starešinam, delovnim ljudem v TOZD in drugih organizacijah itd.). Vse krajevne skupnosti, TOZD in druge organizacije so pri samoupravnih organih formalizirale odbore za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito. Imenovali so načelnike narodne zaštite in jedra narodne zaštite. V polletju 1977 so nekatere KS in TOZD aktivirale narodno zaščito. Občani in delovni ljudje so svoje obveznosti in naloge vestno izpolnjevali.

Poročilo pa tudi obdeluje nekatere slabosti. Predvsem premajhno angažiranost vseh družbenopolitičnih organizacij in tudi nekaterih samoupravnih organov za uresničevanje zakona o družbeni samozasčiti, varnosti in notranjih zadevah. Ugotavlja se, da morajo biti samozasčitni ukrepi povsod tam, kjer živi in dela naš občan, ti ukrepi morajo biti vgrajeni v vsak naš družbeni ali poslovni dokument.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

ODLOK

o osnovah in stopnjah prispevka za financiranje požarnega varstva v občini Litija

Ta odlok predpisuje prispevek za financiranje požarnega varstva za leto 1978 za vse tiste TOZD in druge OZD, ki ne bodo podpisale samoupravne sporazuma o financiranju požarnega varstva v občini Litija iz tekočega dohodka.

Osnova za obračun prispevka je tekoči izplačani bruto osebni dohodek po stopnji 0,25 %.

Ta odlok zavezuje tudi vse občane, ki opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost in kmetijsko dejavnost, z osebnim delom z lastnimi sredstvi, da plačujejo prispevek od davčne osnove 0,50 %. Prispevek teh občanov obračunava in pobira davčna uprava skupščine občine, po postopku, ki je predpisan za davke.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

IZVLEČEK IZ ODLOKA

o prispevku za spremembo namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč in prispevka od gramoza

Sprejem odloka je nujno potreben, da se zagotovi varstvo kmetijskih in gozdnih površin. Ob gradnji se spremeni namembnost površine zemljišča (zemljišč, na katerem objekt stoji in tisti del, ki je potreben za normalno uporabo objekta — funkcionalnost zemljišča). Površina se vpiše v odločbo o lokacijskem dovoljenju. Prispevek se plača v enkratnem znesku od m² funkcionalnega zemljišča (po 15 din za I. in II. katastrski razred, po 9 din za III. in IV. katastrski razred, po 3 din za V. do VII. razred).

Prispevek se odredi na podlagi odločbe o lokacijskem dovoljenju; brez potrdila o plačilu prispevka ni mogoče izdati gradbenega dovoljenja. Višino odmeri pristojni občinski upravni organ.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

IZVLEČEK IZ OSNUTKA ODLOKA

o ustanovitvi in organizaciji enot in štabov civilne zaštite v občini

Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozasčite v občini ter najširša oblika priprav in ude-

Obveščamo občane, da bodo uradni dnevi Občinskega sodišča I. iz Ljubljane v prostorih sodnika za prekrške v Litiji, Podkraj št. 6 (Avto moto društvo).

Odvetnik bo opravil pravno pomoč vsako sredo od 15. ure dalje v prostorih DELAVSKE UNIVERZE LITJA, Par-mova 4.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Šola v Kresnicah izročena
svojemu namenu

Poročali smo že, da so bila oddana dela (rok in cena) za izgradnjo osnovne šole v Kresnicah najugodnejšemu ponudniku.

Ta objekt je bil predviden po programu drugega samoprispevka, za katerega združujemo občani litijske občine sredstva od 1. 7. 1975 dalje do 30. 6. 1980. leta.

Ni potrebno, da bi posebej poudarjali, kako potrebna je bila gradnja tega objekta za boljši in kvalitetnejši pouk naših otrok. Istočasno pa pomeni tak objekt tudi središče, v katerem se bo odvijala kulturna dejavnost v kraju, priprava proslav in drugih prireditev. Ko človek opazuje gradnjo tega objekta, ki predstavlja svojevrstno obliko in izredno funkcionalnost, nehoti pomisliti, kako visoka je zavest in solidarnost občanov, ki s svojimi sredstvi — sredstvi samoprispevka prispevajo za še hitrejši razvoj kraja in s tem naše samoupravne socialistične skupnosti. Vse to pa z željo, da bi bil jutrišnji dan še lepši in boljši od današnjega.

Prav taki skupni cilji občanov so tudi zagotovili, da bo v letošnjem letu na območju naše občine izročena namenu nova osnovna šola v Kresnicah.

Gradnja in ureditev okolja tega objekta je v zaključni fazi. Sam objekt bo izročen svojemu namenu v mesecu oktobru 1977. To še najbolj zanima in je tudi pogosto vprašanje otrok območja Kresnic, ki bodo obiskovali pouk v tej novi, lepi šoli.

Po pogodbi o oddaji del bi morala biti šola zgrajena do 30. avgusta 1977. leta. Da objekt oz. šola ni bila zgrajena do roka, so poleg drugih tudi objektivni razlogi; pomanjkanje cementa in izredno slabi vremenski pogoji za gradnjo — pogosto deževje. Toda ne oziraje se na to je objekt zgrajen in izročen svojemu namenu v sorazmerno kratkem času.

Nova šola v Kresnicah je ponovno dokaz, da le s skupnimi cilji uresničujemo želje in dosežemo tisto, od česar je odvisen naš nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj.

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Šestdeset udeležencev prvega
krosa

Za tekovanje v krosu, ki je bilo 9. oktobra v Jevnici, zagotovo lahko rečemo, da je uspelo tako, kot je bilo moč le želeli. Po daljšem času je bilo to prvo tako tekovanje v Krajevni skupnosti Jevnica.

Na štart se je prijavilo okoli 60 tekmovalcev in tekmovalk; ki so tekmovali v različnih starostnih skupinah.

Kot zanimivost velja omeniti, da je imela najmlajša udeleženka krosa le štiri leta, najstarejši udeleženec pa desetkrat toliko.

Najboljši iz posameznih tekmovalnih skupin so prejeli tudi priznanja in praktične nagrade, najboljša ekipa pa še prehodni pokal. Glede na to, da je odziv na tekovanje pokazal, da je ta vrst množične rekreacije priljubljena, so prireditelji sklenili, naj bi taka tekovanja odslej pripravili vsako leto.

Rezultati:

Predšolski otroci — 250 m
1. Kisovec Mateja

Pionirji (3. in 4. razred) — 400 m
1. Gnjatich Nenad

Pionirke (3. in 4. razred) — 400 m
1. Mohar Darja

Pionirji (5. in 6. razred) — 600 m
1. Resnik Darko

Pionirji (7. in 8. razred) — 1200 m
1. Upelj Tomaž

Pionirke (7. in 8. razred) — 1200 m
1. Kisovec Vilma

Mladinci (15 do 18 let) — 1500 m
1. Trebec Božo

Mladinke (15 do 18 let) — 1200 m
1. Hvala Darka

Člani — 2000 m
1. Kotar Srečo

Članice — 1200 m
1. Kokalj Danica

Najboljša ekipa: Godci

jk

SAMOUPRAVNA KOMUNALNA SKUPNOST
OBČINE LITJA

OBVEŠČA

vse občane, da do 24. 11. 1977 do 11,30 sprejema ponudbe na razpisani javni natečaj za ODDAJO V UPORABO UREJENA STAVBNA ZEMLJIŠČA v Litiji in Smartnem.

Razpis je objavljen v Ur. l. SRS št. 20/77, vse potrebne informacije pa lahko dobite pri strokovni službi Samoupravne komunalne in stanovanjske skupnosti občine Litija, Rozmanov trg 28, Litija (tel. št.: 88-004 ali 88-005).

Prva seja skupščine šolske
skupnosti

S seje skupščine (Foto: „Zofka“)

Naloga naš učiteljev je, da učence vsestransko pripravimo na življenje.

S tem namenom smo na POŠ ustanovili šolsko skupnost.

Organizirali smo jo podobno, kot je sestavljena občinska skupščina. Sestavljena je torej iz treh zborov — zbor razredov, zbor organizacij in zbor zadruga. Začeli smo z referendumom za ustanovitev šolske zadruga. Začetek je bil težak, saj učencem ni bilo jasno, kaj bodo s tem pridobili. Zdaj je delo zadruga že zaživelo in učenci z veseljem upravljajo z rezultati svojega dela. Naslednji korak so bile volitve v zbor organizacij. Pionirska organizacija je pripravila kandidatno listo in volitve. Volitve so potekale slavnostno in po vseh pravilih. 7. oktobra pa se je prvič sestala tudi šolska

skupščina. Vsi delegati so že pred skupščino prejeli gradivo in o njem razpravljali v razredih. Skupščina je bila ustanovna, zato je bil pred njo kratek kulturni program.

Delegati na gradivo niso imeli pripomb, kar je razumljivo, saj je bilo to za učence čisto nekaj novega in si še niso predstavljali, kako bo potekalo njihovo samoupravljanje na šoli.

Izkušnje kažejo, da marsikateri delegat svojega dela ne opravi z vso odgovornostjo, zato menimo, da je potrebno že v šoli učencem privzgojiti čut za dolžnost v našem samoupravnem sistemu, to pa najlažje storimo s konkretnimi akcijami, kot je bila ustanovitev in delo šolske skupnosti.

Končar Majda

Uredniški odbor Glasila občanov želi od občanov čim več predlogov in mnenj o vsebini našega časopisa. Zato v današnji številki objavljamo kratko

ANKETO

s katero želimo pridobiti čim več mnenj občanov o Glasilu občanov.

1. Vam je Glasilo občanov všeč?

DA
NE
DELOMA

2. Katere stalne rubrike vam ugovajajo?

.....
.....
.....

3. Kaj vam v časopisu ne ugovaja?

.....
.....
.....

4. O čem naj bi v časopisu več pisali?

.....
.....
.....

5. Časopis izhaja enkrat mesečno. Se vam zdi, da je to:

PREMALO
PREVEČ
ZADOSTI

6. Ste s prilogo za delegate zadovoljni?

DA
NE

Če niste zadovoljni, navedite vaše predloge:

.....
.....
.....

Izpolnjeno anketo pošljite na naslov uredništva Glasila občanov, 61270 Litija, Trg na Stavbah 1, do 15. decembra 1977.

KOŠARKA

Finale prvenstva SRS 1977

V soboto, 22. 10. 1977, je bil v novi dvorani osnovne šole „Dušan Kveder-Tomaž“ v Litiji odigran finalni turnir prvenstva SRS 1977 za mlajše mladince za razvrstitev od 7. do 9. mesta. Na turnirju so sodelovale ekipe oz. selekcije, ki so se na polfinalnih turnirjih v Novi Gorici, Ljubljani in Murski Soboti, uvrstile na tretja mesta. Po tem ključu so se uvrstile na zaključni del v Litiji ekipe: KK Koper, ki je bila izbrana vrsta najboljših igralcev iz KK Koper in KK Sežana, KK Celje in selekcija Zasavja sestavljena iz igralcev KK Litija, KK Zagorje in KK Rudar Trbovlje. Finalni turnir je bila pravzaprav manifestacija mladih košarkarjev kot tudi novega tekmovalnega sistema, ki si išče oziroma utira nova pota na podlagi novih spoznanj in usmeritve v telesni kulturi. Organizacijo turnirja je ob splošnem razumevanju in podpori vodstva osnovne šole „Dušan Kveder-Tomaž“ Litija izvedel KK Litija. Tako smo tudi košarkarji slovesno otvorili novo dvorano, objekt, katerega smo dolga leta nestrpnost pričakovali in je danes

eden od osnovnih pogojev za doseganje kvalitetnejših rezultatov našega dela in s tem začeli s pripravami na 25-letnico KK Litija, ki jo bomo praznovali v prihodnjem letu.

Selekcijo Zasavja, ki je svoj nastop s prikazanimi možnostmi opravičila, sta uspešno pripravljala in vodila profesor Tomaž Malenšek iz Litije in tov. Šepc Vlado iz Trbovelj. Doseženo sedmo mesto na prvenstvu SRS 1977 za mlajše mladince je prav gotovo uspeh, če upoštevamo letošnje stanje, ki je vladalo na področju delovanja medobčinske košarkarske zveze Zasavje. Turnir je pokazal, da imamo v Zasavju mlado generacijo košarkarjev, katere talent zahteva od vseh košarkarskih delavcev v Zasavju trdo in odgovorno delo, ki bo zagotovilo popoln „izkoristek“ velikih zmožnosti, ki jih ta generacija nedvomno ima. Svoj nastop v selekciji so opravičili tudi košarkarji Litije, Gradišček Tomaž, Jesenšek Aleš, Vidic Gorazd, Godec Marko, Koprivnikar Zoran in Planinšek Aleš, katerim naj bo nastop v izbrani vrsti mlajših mladincev s

področja Zasavja priznanje za njihovo dosedanje delo in spodbuda za naprej. Celoten turnir in organizacijo najbolje ocenjuje izjava delegata KZS tov. Andreja Kobilice, ki je dejal: organizacija je bila odlična. Pohvalno je, da je končno tudi Litija dobila dvorano, v kateri se lahko igrajo košarkarske tekme. Želeli je, da marljivi litijski košarkarski delavci večkrat organizirajo take in podobne turnirje. Kvaliteta ekip na turnirju je bila na solidnem nivoju, igralci so pokazali tudi dokajšnjo mero borbenosti.

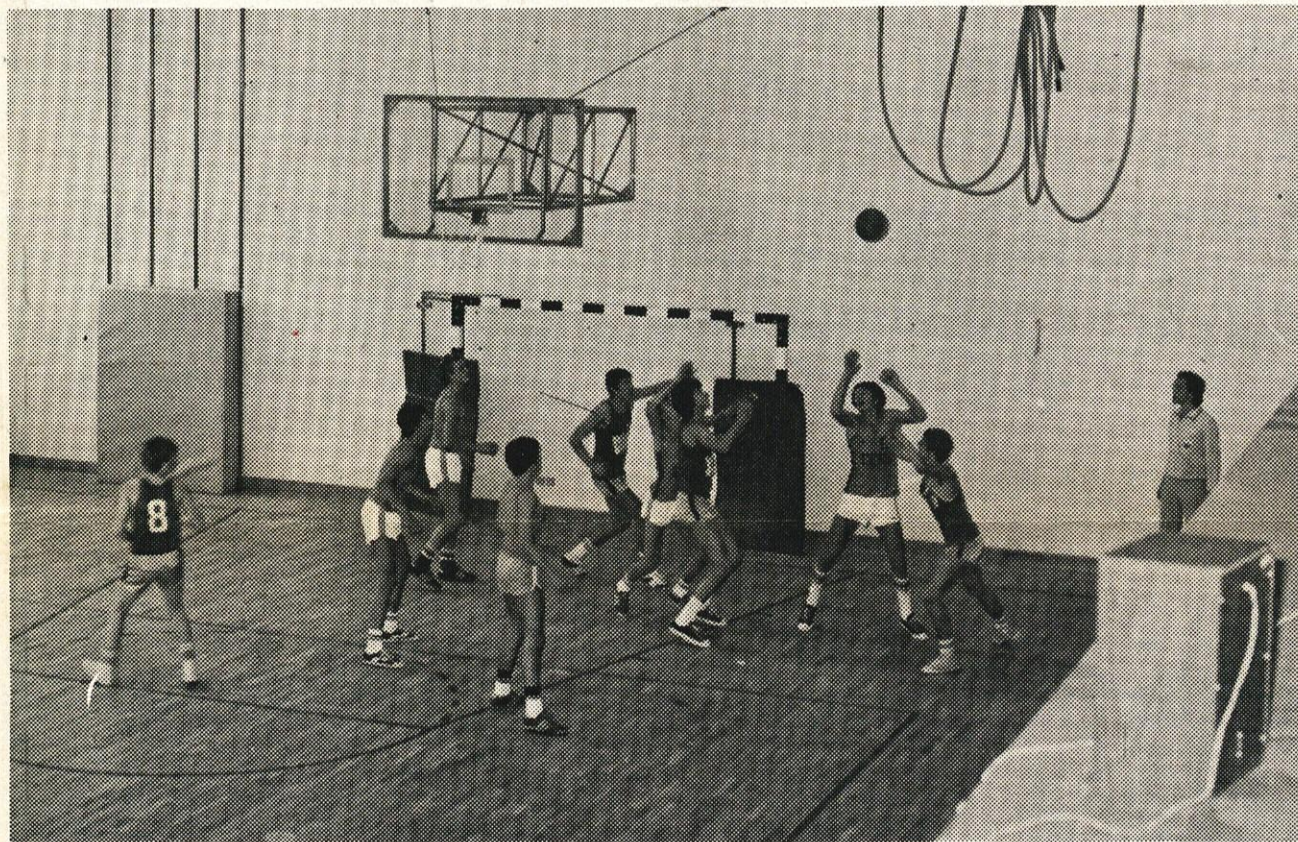
Rezultati:

ZASAVJE : CELJE 75:73 (45:33)
ZASAVJE : KOPER 78:64 (46:26)
CELJE : KOPER (98:79 (48:45))

Lestvica:

7. ZASAVJE 2 2 0 153:137 4
8. CELJE 2 1 1 171:154 2
9. KOPER 2 0 2 143:176 0

M. K.

Sedaj je veliko bolje – igramo v dvorani

KMETIJSKA ZADRUGA LITJA
Valvazorjev trg 3

Objavlja

po sklepu odbora za medsebojna razmerja delavcev naslednje prosto delovno mesto

PRODAJALCA – TEHNIČNE STROKE
za delo v prodajalni Agromarket

pogoji: poklicna trgovska šola

Poseben pogoj za zasedbo delovnega mesta je 2-mesečno poskusno delo. Pismene ponudbe sprejema Kmetijska zadruga Litija, Valvazorjev trg 3 – tajništvo.

NK Litija

razpisuje
delovno mesto

GARDEROBERJA

Informacije dobite v torek in četrtek popoldan v garderobnih prostorih.

Nogometni klub
Litija

Občinski odbor ZZB NOV
Litija obvešča udeležence
NOB, daAMBULANTA ZA BORCE
v Zdravstvenem domu Litija
deluje ob torkih od 13. do 18. ure in ob sredah od 8. do 13. ure

Kupim avto Zastava 750 od letnika 1976 naprej ali zamenjam Zastavo 750 z doplačilom – letnik 1972
Oglasite se na naslov:

Sotlar Ivan
PTT monter, pošta Litija

Ugodno prodam kuhinjske elemente „SVEA“ Zagorje. Ogleđ in informacije – Grbinka 2, Litija.

„KOVINA“
Kovinsko predelovalno podjetje
Šmartno pri LitijiRAZPISUJE
prosta delovna mesta:

1. LIVAR-TALILEC medenine,
3 delavci
Osební dohodek okoli 4.200 din netto

2. POMOŽNI DELAVEC,
3 delavci
Osební dohodek okoli 3.000 din netto
P O G O J I :

Pod 1
Delavci z enoletno prakso

Pod 2
Delavci brez prakse, lahko začetniki

Novice iz kulture

USPEŠEN ZAČETEK SEZONE – Šmarski „Zvon“ je začel z rednimi vajami 5. oktobra, že prvo naslednjo nedeljo pa je sodeloval na snemanju javne radijske oddaje „Koncert iz naših krajev“, ki je potekala pred več kot 400 poslušalci v avli osnovne šole. Teden dni pozneje so pevci obiskali Miren pri Gorici, kamor so jih povabili domačini. Poleg omenjenih pevskega zborov sta na skupnem koncertu sodelovala še Šmarski oktet in komorni mešani pevski zbor iz Nove Gorice. Nastopajoče je polna dvorana obiskovalcev navdušeno sprejela, nič manj pa ni bilo pri srčno družabno srečanje pevcev in pevk, kjer so Šmarčani povabili gostitelje, naj jim spomladi vrnejo obisk. Šmarski pevci so se na poti na Goriško ustavili še v Cerknem, kjer so pred rojstno hišo Petra Jereba s pesmijo počastili 110-letnico skladateljevega rojstva, ogledali pa so si še znano partizansko bolnišnico Franjo.

ENOTNO NAGRAJEVANJE ZBOROVODIJ – Na nedavnem posvetovanju zborovodij in predsednikov pevskega zborov, ki ga je sklical občinski svet ZKO Litija, udeležili pa so se ga predstavniki osmih zborov iz Jevnice, Hotiča-

Kresnic, Polšnika, Gabrovke, Šmartna in Litije, so sprejeli osnutek predloga za nagrajevanje zborovodij, ki ga je pripravila Zasavska pevska skupnost. Obstaja bojazen, da bo za normalno delo pevske dejavnosti premalo sredstev, saj je za vso amatersko kulturno dejavnost v občini le dobrih 10 starih milijonov dinarjev, nekaj denarja pa je treba oddvojiti še za dramsko dejavnost in gostovanja. Prisotni so se še dogovorili, da bodo v tekoči sezoni organizirali občinsko pevsko revijo, ki bo najbrž v Jevnici.

NISO JIH POZABILI – Člani domske skupnosti doma „Tisje“ v Črnem potoku si želijo poleg branja knjig in gledanja televizije tudi živih kulturnih prireditev. Doslej so zanje najbolj skrbeli šmarski „Zvonček“, podmladkarji RK iz Litije in Šmartna ter posamezne kulturno-umetniške skupine, ki so jih obiskovale na svojo pobudo. Na zadnjem sestanku predsednikov in tajnikov krajevnih organizacij Rdečega križa pa so sklenili, naj bi to nalogo prevzel Rdeči križ, ki se bo dogovarjal s šolami in KUD, naj bi potekali obiski skozi vse leto, saj so člani domske skupnosti vsake prireditve še kako veseli.

B. Žužek

ROKOMET

Občinska liga je vedno zanimivejša

Končan je jesenski del občinske rokometne lige za pionirke in pionirje. V ligi sodeluje osem ekip – 4 ekipe pionirk in 4 ekipe pionirjev.

Rezultati:

Pionirke: 3.kolo
OŠ Šmartno : OŠ Litija 11:9
POŠ Litija : OŠ Dole 7:4

OŠ Litija : POŠ Litija 14:6
OŠ Dole : OŠ Šmartno 2:13

2. kolo

OŠ Dole : OŠ Litija 4:13
POŠ Litija : OŠ Šmartno 5:15

Lestvica:

1. OŠ ŠMARTNO 3 3 0 0 39:16 4
2. OŠ LITJA 3 2 0 1 36:21 4
3. POŠ LITJA 3 1 0 2 18:33 2
4. OŠ DOLE 3 0 0 3 10:33 0

Najboljše strelke: AMERŠEK (Litija) 20 zadetkov, ŽIČKAR (POŠ Litija) 17 zadetkov, MERZEL (Šmartno) 13 zadetkov, itd.

Pionirji:

3. kolo
OŠ Šmartno : Borec 15:10
Sava : OŠ Dole 25:8

OŠ Litija-Sava : OŠ Litija-Borec 26:6
OŠ Dole : OŠ Šmartno 13:12

2. kolo

Sava : OŠ Šmartno 12:9
OŠ Dole : Borec 13:7

Lestvica:

1. SAVA 3 3 0 0 64:23 6
2. OŠ DOLE 3 2 0 1 34:44 4
3. OŠ ŠMARTNO 3 1 0 2 36:35 2
4. BOREC 3 0 0 3 23:55 0

Najboljši strelci:

NAMESTNIK (Sava) 20 zadetkov, ŠUŠTAR (Dole) in GRUM (Šmartno) po 18 zadetkov. (ec)

REKREACIJA

Organizirana rekreacijska telovadba v Litiji poteka po naslednjem urniku:

MOŠKI

ob četrtek od 19,30 do 21. ure v telovadnici v KS Litija – desni breg
ob petkih od 18. do 19,30 v telovadnici v KS Litija – levi breg

ŽENSKE

ob sredah od 19,30 do 21. ure v telovadnici v KS Litija – desni breg

OTROCI

starost od 2,5 do 4,5 let

Ob sredah in petkih od 17. do 18. ure (z malčki naj pridejo tudi starši, babica, dedek ali kdo drug) v telovadnici v KS Litija desni breg in ob ponedeljkih in torkih od 17. do 18. ure v telovadnici v KS Litija levi breg

OTROCI

starost od 4,5 let naprej

ob ponedeljkih in sredah od 16. do 17. ure v telovadnici v KS Litija desni breg in ob četrtek od 17. do 18. ure v telovadnici v KS Litija levi breg

OBČANE obveščamo, da je vsako

sredo od 19. do 21. ure v prostorih male telovadnice v novi osnovni šoli v Litiji organizirano rekreativno igranje NAMIZNEGA TENISA.

SPOMENIKI OD STAREJŠE ŽELEZNE DOBE DO SREDNJEGA VEKA – ZNANIH ŽE 24 NAJDIŠČ –
ARHEOLOŠKA DEDIŠČINA IN TURIZEM – IZKOPANINE NAJ VARUJE MLADI ROD

Arheološka najdišča v okolici Gabrovke

Podpeč pod Skalo je znana po ruševinah gradu Gallenstein ali Pod Pečjo (Valvasor ga upodablja v svoji knjigi „Topographia ducatus Carnioliae“ iz leta 1679) iz visokega in poznega srednjega veka ter začetka novega veka, bivališča že v 14. stoletju izpričane plemiške rodbine Gall. Nad vasjo je več kraških jam, in sicer pod previsno steno hriba Velika Peč (775 m). Po ljudskem izročilu so tu Ajdovska jama, Knapovska jama, Fantovska jama itd. Morda je za arheologe najbolj zanimiva **Ajdovska jama**, kjer so po izročilu živeli „Ajdje“ (staroselski, delno romanizirani iliro-keltski živelj, ki se je v 6. in 7. stoletju zatekel pred prihajajočimi alpskimi Slovani v težko dostopne kraje). Po arheoloških podatkih iz konca 19. stoletja so v jami prazgodovinske najdbe. Nad podpečno cerkvijo, ob poti na Javorje, je ledina Sovdaški grob. Ljudsko izročilo o starodavnem vojaškem „britofu“ nedvomno opozarja na verjetno arheološko najdišče (v bližini poti proti Ajdovski jami).

V dolini Mirenščice in na njenih pobočjih se razprostira kraj **Hohovica**, ki mu domačini pravijo kar Hovca. Pri hiši št. 7 so letos spomladi pri izravnavanju dvorišča našli novce – bronec iz zgodnjecesarke rimske dobe, kar dokazuje, da je bila rimskodobna naseljenost teh krajev le precej močna. Zlasti je zanimiv zaselek Gradišče na istoimenskem hribu, ki se osamljeno dviga iz doline Mirenščice. Od tu so znane površinske najdbe stare železove žilindre, drobcev prazgodovinske lončenine in odlomkov hišnega lepa – ilovnatega premaza

špranj pri lesenih kolibah. V gozdu pri Hohovici so po ljudskem izročilu tudi stare gomile.

Proti severu območje Gabrovke zapira Vodiška planota, kjer leži kraj **Vodice** (po ljudskem imenovanju se deli v Sp. in Zg. Vodice). V starih časih so s pridom uporabili naravno pregrado, o čemer priča ostanek manjše utrdbe „Ajdov grac“ ob „stari poti“ z Zg. Vodic na Malo Gobo. Na gozdnatem pobočju je viden nasip nepravilne okrogle oblike. Na hribu Vrhe nad Zg. Vodicami je vse polno majhnih gomilam podobnih grobelj; po izročilu je tu zakopano „zlato tele“. Tudi pri vodiški cerkvi sv. Neže je bil po pripovedovanju domačinov star skeleten „britof“.

Na prehodu iz Mirenske doline v dolino Gabrščice leži **Klanec pri Gabrovki**. O naseljenosti kraja v arheoloških dobah priča ljudsko izročilo o „gradu“ v Žnidarjevi dolinki, vzhodno pod Rojskim hribom. Iz arheološke literature 70. let 19. stoletja je znan podatek o dveh skeletnih grobovih, ki so ju obložena s kamnitim vencem našli v gozdu Rjavka; okostji sta bili brez pridevkov.

Na južni strani Moravske kotline leži po hribovju raztresena **Gabrska gora**. V dolini Mirne, ob cesti proti Čatežu, ležijo ruševine gradu Turn, ki je povezan z našo slovstveno zgodovino v osebi Frana Levstika, tedaj hišnega učitelja. V opuščnem „pruhu“, čez in čez zaraslem z gozdom, so leta 1860 našli rimskodobni žarni grob. V bližini leži, sredi travnika

RAZISKOVALNA VNEMA MLADIH – Učenke OŠ Lojze Hostnik-Jovo pri čiščenju ilirskih okostij (Foto: D. Vuga)

SLED DAVNIH AJDOV? – Utrdba Ajdov grac v gozdu pod Zgornjimi Vodicami (Foto: D. Vuga)

pod hribom Moravsko Brezje, grobni gomili podobna kamnita groblja. V gozdu nad Turnom, v hribu Moravsko Brezje, so vidne ruševine pravokotnega stolpa (stolpastega gradu iz začetka visokega srednjega veka). Na Gori, zaselku Gabrske gore (prej imenovanem Šentjurjeva gora), je po ljudskem izročilu stalo troje cerkva; ohranjeni sta le še dve. Pri srednji, sedanji kapeli sv. Jurija, je star skeleten „britof“, neraziskan; domačini so tu večkrat našli človeške kosti. Tretja cerkev je upodobljena v Valvasorjevi „Topographii“ iz leta 1679; od nje ni ostalo ničesar. Na hribu nad tremi cerkvami je Valvasor upodobil tudi sedanje ruševine Starega gradu; tedanjemu gradu so pravili St. Iorgenberg ali Šentjurjeva gora, kljub neobljudenosti je bil še dobro

ohranjen. Domačini vedo povedati, da se v vinogradu pod ruševinami najdejo „stare sablje, novci, črepinje posod itd.“

Med znanimi arheološkimi najdišči je tudi Tihaboj, kjer so koncem 19. stoletja na hribu Gradišče odkrili prazgodovinsko naselbino; tu je bil najden tudi „kipec malika“ (rimskodobno?). V bližini cerkve sv. Marka je po izročilu star skeleten „britof“. Vas sama se omenja že v listini iz leta 1136. Na koncu omenimo še verjetni arheološki najdišči **Brezovo** (v bližini vasi star „grad“, pri cerkvi sv. Martina star „britof“) in **Kamni vrh**, kjer je na temenu hriba nad cesto iz Moravč proti vasi vidnih nekaj majhnih gomil.

BODICE

– V krajevni skupnosti Litija – levi breg so otroška igrišča, na desnem bregu pa dom za upokojence. V povprečju je za srednjo generacijo kar dobro poskrbljeno...

– Trgovina z zelenjavo na Valvasorjevem trgu bo kmalu doživela obletnico obljubljenе otvoritve. Očitno se z njeno otvoritvijo ukvarjajo sami zelenčari...

– V gostilni v Zavrstniku vlada svojevrsten način postrežbe. Če prideš tja po cigarete, jih ne dobiš, če ne naročiš tudi pijače. To ugodnost imajo tam samo njihove stranke...

– Na občnem zboru Turističnega društva so ugotovili, da je Litija na predzadnjem mestu po komunalni urejenosti slovenskih mest. Glede na zadnje dogodke

v Litiji se nekateri močno trudijo, da bi to neslavno uvrstitev izgubili in dobili – zadnje mesto...

– Ker so seje občinske skupščine še vedno po gostinskih prostorih, se je na zadnji seji, ki je bila v Gostinskem podjetju Litija, zgodilo tudi tole: po uvodnih besedah sekretarke SO, ki je obrazložila odlok o simbolu občine, so se odprla vrata in iz juke-boksa je privrela melodija „još su lažne njene reči“...

– Na zadnji seji družbenopolitičnega zbora SO Litija je bilo slišati tudi tole diskusijo: „Predlagam, da zaposlimo zobozdravnika, ker je njegova žena magistra, ki jo potrebujemo v lekarni. Tako bi ubili obe muhi na en mah!“ Pa menda ne zobozdravnika in lekar-narico...?

– V bloku na Rozmanovem trgu 5 je bilo že leta 1975 izpraznjeno stanovanje, ki je v lasti KZ Litija. Menda je to stanovanje še vedno bolj prazno kot zasedeno...

Še vedno na predzadnjem mestu

V drugi polovici oktobra je imelo Turistično društvo Litija svojo 11. redno letno skupščino. Dosedanji predsednik Avgust Špat je v poročilu navedel uspehe, ki so jih dosegli turistični delavci v zadnjih dveh letih. Organizirali so dva uspešna pustna karnevala, ki sta privabila množico obiskovalcev, pripravili so prvi barvni turistični prospekt litijske občine ter opravljali informacijsko dejavnost v turističnem biroju in sodelovali z odborom za urejanje Bogenšperka. Ob zaključku je navedel še podatek, da je Litija po zunanji urejenosti in čistoči med slovenskimi mesti na predzadnjem mestu. Občani sicer še kar skrbijo za ocvetličanje oken, balkonov in vrtov, javne površine, predvsem parki in cestišča, pa so neurejene in zanemarjene.

Bogata razprava je dala vrsto sklepov, ki jih bo društvo uresničevalo v naslednjem dveletnem obdobju, vodil pa ga bo še naprej že dolgoletni predsednik Avgust Špat. Nov 19-članski odbor si bo prizadeval, da bo vsakoletni karneval še pestrejši in zanimivejši, posebna komisija pa bo pripravila pionirsko maskarado, ki bo v do-

poldanskem času. Dalje bodo pozivali delo turističnega biroja, ki že sedaj uspešno opravlja svoje poslanstvo, sodelovali še naprej z odborom za urejanje Valvasorjeve zapuščine – Bogenšperka, kamor naj bi v poletnem času ob nedeljah in praznikih podaljšali avtobusno progo Litija–Šmartno, do prihodnje skupščine pa bi radi število članov, zdaj jih imajo 148, vsaj podvojili.

Posebno pozornost bo odbor posvetil skrbi za lepšo zunanjo podobo Litije in Šmartna. Za to akcijo bo treba pridobiti poleg občanov še delovne in družbenopolitične organizacije. Čistoča kraja ni odvisna le od denarja, ampak tudi od srčne kulture in naše vzgojenosti. Zadnji čas bi tudi že bil, da se začne v Litiji izvajati že davno sprejeti odlok o plakatiranju; sedanje obveščanje prebivalcev o prireditvah je neurejeno in pomanjkljivo, povrh vsega pa kviri že tako slab izgled mesta.

Na letni skupščini je sodeloval tudi magister Mirko Kambič iz Ljubljane, ki je z barvnimi diapozitivi predstavil naravne lepote naše najjužnejše republike – Makedonije.

B. Žužek

glasilo občanov

Ustanovitelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija
Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Slavko Urbič, Lojze Kotar, Mojca Lebinger, Zofka Hauptman, Branka Nefat in Miro Kaplja
Prilogo glasila urejajo: Branka Nefat (glavni in odgovorni urednik), Ruža Urbanc, Mari Merzelj, Karlo Lemut in Miro Vidic
Predsednik časopisnega sveta: Slavko Pungertar
Tehnično urejanje in priprava za tisk: BEP–Ljubljanski dnevnik
Tisk: Ljudska pravica
Naslov uredništva: Litija, Trg na Stavbah 1, p. p. 6
Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.